

наличия позитивной динамики у Германии, что требует принятия новых эффективных мер по развитию национального международного бизнеса Украины.

Список литературы: 1. International trade detailed data
<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>. 2. Зовнішньоекономічна діяльність
<http://ukrstat.gov.ua/>.

ЖОВТУН Є.В., аспірант, м. Київ, КНЕУ

ПАДІННЯ РІВНЯ ДОВІРИ ДО БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Складні економічні і політичні умови, в яких опинилася Україна, болісно вдарили по банківській системі. Почався масовий відтік депозитів населення, деякі іноземні банки заявили про продаж своїх активів в Україні. Наразі проходять процеси очищення банківського ринку від «кишенькових», неплатоспроможних банків. Все це дестабілізує ситуацію на ринку та зменшує ресурсну базу банків, як наслідок знижується ліквідність, платоспроможність банків та зростає ризикованість банківських операцій.

За 2014-2015 роки в банківській системі сталися такі зміни:

	01.01.2014	01.01.2015	01.10.2015
Кількість банків, що мають ліцензію	180	163	122
З них, з іноземним капіталом	49	51	40
в т.ч. зі 100% іноземним капіталом	19	19	18
Відсоток іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %	34	32.5	37,9

Складено за даними інтернет-ресурсу НБУ www.Bank.gov.ua.

З даних таблиці видно, що менш ніж за 2 роки кількість банків скоротилась на 1/3 з 180 до 122. Цей процес ще не завершено. Експерти вважають що кількість банків повинна бути в діапазоні від 50 до 100 установ. Наприклад, на 01.01.2015 кількість банків у Польщі становить 68 установ, при цьому ВВП Польщі за 2014 склав 548 млрд. дол. США, а України за відповідний період - 131,81 млрд. дол. США.

З огляду на це перед банківською системою постає ряд проблем в тому числі: підвищення фінансової ефективності, надійності та стабільності банків, нарощення ресурсної бази, повернення довіри вкладників та багато інших. Але повернути довіру вкладників без значних макроекономічних змін практично неможливо. Падіння довіри до банківської системи наглядно ілюструє наступна таблиця:

Динаміка банківського капіталу та зобов'язань за 2012 – 2015 роки:

	01.01. 2012	01.01. 2013	01.01. 2014	2015	
				01.01.2015	01.12.2015
Власний капітал, млн.грн.	155 487	169 320	192 599	148 123	128 962
Зобов'язання, млн.грн.	898 793	957 872	1 085 496	1 168 829	1 079 928
з них строкові кошти, млн.грн.	311 677	381 915	455 501	325 648	340 535

Складено за даними інтернет-ресурсу НБУ www.Bank.gov.ua.

Як видно з таблиці, якщо 2012 - 2013 роки і до початку кризи в 2014 року показували стабільне зростання як власного капіталу так і зобов'язань, то в 2014, 2015 маємо протилежну тенденцію. Причиною таких процесів є політична та фінансова криза в країні. Населення продовжує активно знімати депозити не дивлячись на ліміти і обмеження встановлені НБУ (валютні депозити – на суму в еквіваленті не більше 15 тис. грн. та гривневі депозити – не більше 150 тис. грн. на добу).

Масове дострокове зняття депозитів суттєво знижує рівень ліквідності та платоспроможності банків та дестабілізує банківську систему в цілому. Так загалом за 2014 рік банківські депозити зменшились на 126 млрд.грн., в тому числі 54 млрд. у гривні (-23%) та на 9 млрд. дол. США (-40,3%), що становить майже 1/3 всіх депозитів. Це найбільш негативні показники за останні роки, так під час кризи 2009 депозити в цілому зменшились на 8,3% або

на 27 млрд.грн. Збиток комерційних банків за 2014 рік становить 52 млрд.грн. В цьому 2015 році тенденція зберігалася, але вже не в таких масштабах. Так за 1 квартал згідно даних НБУ вплив депозитів склав 19,71 млрд. грн.. (-10,1%) та 2,81 млрд.дол. США (-15,9%).

З огляду на це, в червні 2015 було прийнято закон та внесено відповідні зміни до Цивільного кодексу України про заборону дострокового розірвання депозитних угод, що має на меті відмову від практики застосування «мораторію на зняття вкладів», яку активно використовував НБУ як під час кризи 2008 – 2009 так і 2014 років. Це нововведення дозволить суттєво знизити ризик ліквідності банків під час криз та стабілізувати ресурсну базу банків, адже «мораторій на зняття вкладів» вже прописано законодавчо, як це практикується в західних країнах.

Довіра населення до банків досягла історичного мінімуму. Як приклад, в Польщі рівень довіри до банку (згідно проведених опитувань) серед населення становить 60%, серед підприємців - 95%. Для того щоб вийти на такі цифри в Україні ще треба досить багато чого зробити не тільки в реформуванні банківської системи, а й в економіці загалом. Проте реформа банківської системи виходить далеко за межі можливостей НБУ і неможлива без структурних зрушень у всій економіці, стабілізації воєнно-політичної ситуації, надходження міжнародного фінансового капіталу та приходу міжнародних інвесторів (за оцінками різних експертів Україні необхідно від 15 до 20 млрд. дол. США міжнародної фінансової допомоги).

Список літератури: 1. «Національний банк має намір найближчим часом розглянути та ухвалити проект Стратегії реформування банківського сектору до 2020 року», *С.Кубів*, Вісник НБУ від 06.06.2014, електронне видання; 2. «ТОП-10 реформ банківської системи до 2020 року», *Р.Корнилюк*, електронне видання bankografo.com від 11.06.2014; 3. «Альтернативи немає», *А. Святенко*, Дзеркало тижня від 16.10.2015 електронне видання; 4. www.Bank.gov.ua матеріали з сайту; 5. www.fg.gov.ua метеріали з сайту.

КІКОТЬ О.Ю., здобувач, м. Київ, ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АУКЦІОНІВ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Популярність аукціонів, як механізму реалізації цінних паперів, наявність різноманітних форматів їх проведення, а також існування конкуруючих реалізаційних механізмів потребує